

تأثیر تدریس بسته فراشناختی بر خودراهبری در یادگیری دانشجویان مدارک پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مریم گردان شکن*، محمدحسین یارمحمدیان، سیما عجمی

چکیده

مقدمه: تغییر و تحولات سریع در عرصه علم و دانش، نیاز مبرم نظام‌های آموزش عالی را به فراگیران خودراهبر و مستقل ضروری می‌سازد. هدف این پژوهش تعیین میزان تأثیر تدریس بسته فراشناختی بر خودراهبری در یادگیری دانشجویان مدارک پزشکی بود.

روش‌ها: در این مطالعه نیمه تجربی دو گروهی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون، ۲۴ نفر از دانشجویان پسر و دختر رشته مدارک پزشکی بطور غیر تصادفی به عنوان نمونه انتخاب، و به صورت تصادفی و بطور مساوی در دو گروه تجربی و شاهد قرار گرفتند. بسته فراشناختی محقق‌ساخته در شش جلسه دو ساعته برای گروه تجربی به شیوه توضیحی همراه با پرسش و پاسخ تدریس شد. ابزار گردآوری اطلاعات، مقیاس خوددرجه‌بندی یادگیری خودراهبر ویلیامسون بود. داده‌ها با استفاده از شاخص‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (تحلیل کوواریانس) و با نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: میانگین نمرات کل خودراهبری در یادگیری و زیرمقیاس‌های آن در گروه تجربی در پس‌آزمون نسبت به پیش‌آزمون افزایش یافت.

نتیجه‌گیری: تدریس بسته فراشناختی در افزایش نمره کل خودراهبری در یادگیری و زیرمقیاس‌های آن تأثیر دارد.

واژه‌های کلیدی: تدریس، بسته فراشناختی، خودراهبری، یادگیری، حل مسأله، تفکر انتقادی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / تابستان ۱۳۸۹؛ ۱۰(۲): ۱۳۱ تا ۱۴۰.

مقدمه

یادگیری خودراهبر در سطح جهان افزایش یافته است. یادگیرندگان خودراهبر، افرادی فعال و خودجوش هستند که به جای انتظار کشیدن منفعلانه برای یادگیری واکنشی، ابتکار عمل را در یادگیری به دست می‌گیرند، یادگیری آنها هدفمند و معنادار است و با توجه به انگیزه بالا، یادگیری ایشان پایداری و تداوم خواهد داشت. این گونه افراد در زندگی خود مسئولیت‌پذیرتر هستند و از فرایند خودانضباطی در یادگیری خویش سود می‌برند (۱).

یادگیرندگان خودراهبر، مالکان و مدیران مسئول فرایند یادگیری خود هستند. این قبیل افراد از مهارت‌های لازم برای دسترسی و پردازش اطلاعات مورد نیاز خود برای مقصود و هدف خاص برخوردارند (۲). پژوهش‌های انجام شده در حیطه‌های آموزش بزرگسالان (گریسون)، آموزش

ایجاد و پرورش مهارت‌های یادگیری خودراهبر به یکی از اهداف آموزش بزرگسالان در چند دهه اخیر بدل شده است، بطوری که پژوهش‌ها و مطالعات مربوط به

* نویسنده مسؤول: مریم گردان شکن (کارشناس ارشد برنامه‌ریزی آموزشی)،

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، کد پستی ۴۹۵۸۹-۸۱۹۹۴، کوی حسین‌زاده، خیابان کاخ، خیابان جی، اصفهان. maryam.gordanshekan@yahoo.com

دکتر محمدحسین یارمحمدیان (دانشیار)، مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت،

(yarmohamadian@mng.mui.ac.ir)؛ و دکتر سیما عجمی (دانشیار)، گروه

مدارک پزشکی (ajami@mng.mui.ac.ir) دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی،

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

این طرح با شماره ۲۸۷۲۹۹ در مرکز تحقیقات مدیریت و اقتصاد سلامت دانشگاه

علوم پزشکی اصفهان ثبت گردیده است.

این مقاله در تاریخ ۸۷/۱۲/۱۰ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۸/۱۱/۱۳ اصلاح شده

و در تاریخ ۸۹/۳/۳۱ پذیرش گردیده است.